

EL TIO NELO,

periódic joco-satíric y burlesc.

L'òbra de les Plateries,
¿durará encara molts dies?

BELLES ARTS.

EL Tio NELO tenia pendent una promesa, y hui els se la cumplix á vostés.

La promesa era traure y publicar una vista de les famoses òbres de les Plateries. Vachen, pues, vostés mirant la lamineta c'acompanya á este numeret.

Pero avans dec fer una advertènsia.

La lamineta, tal com iqué del llèpis, era còsa de gust, y estic segur c'al vòrela hagueren dit, rientse á no poder mes: «jes ben barato, per un trist chavo d'á quatre, lo qu'en val lo manco un atre!»

Pero el señor FISCAL d'imprenta, qu'es hòme en tot molt respetable pera nosatros, y mes en matèria de gust artístic, nos va fer amistosamente algunes observacionetes de mestre, dient: hòme, tal còsa y tal atra *perchudiquen*.... al conchunt del dibuix; de consiguient, pera que no puga clavar la dent ó el quixal la crítica, lleven vostés ó fasen llevar estes y les atres menudènsies.

No hagué mes remey que llevarles, y la lámina, tal com ha quedat, partisipa del llèpis del pintor y del llèpis del fiscal; es dir, c'així com

hià pintures á dos tintes, la de qu'els parle es á dos llèpis, y lo mateix té carabasa pataquera que pá beneit.

Vacha ara una curta explicació de la lamineta:

La vista está presa al natural d'una esena que pasá despus air en el carrer de les Plateries, en la qu'es trobá present EL TIO NELO.

Es el cas c'un tio panchut se volgué ficar per el carreró de les famoses òbres, y raere d'éll dos ó tres persones mes; per la part contraria pasaren al mateix temps atres penitents, y es va fer allí un embós de mil diantres. Tots volgueren salvarse de la catástrofe á una, y el panchut ixqué en alt, y per entre les seues cames s'escolaren com pogueren dos ó tres paixarells, presos en aquella gabia paraora. Pera achudar á eixir al panchut, ú l'agarrá dels faldons, mentres EL TIO NELO, que, com s'ha dit, per allí pasaba en aquell punt, agarrá d'un bras á la víctima, y tirant en tota la seua fòrsa, li'l va desconchuntar. ¡Quina s'en armá de crits, ays y laberint! Les cares de les figures ya diuen pròu lo que pasá. Un sabater de remendó que treballa en un cantó d'allí pròp, volgué prestar auxili; pero arribant á temps en qu'EL TIO NELO tiraba en la machor fòrsa, li arrimá este una culá qu'el tombá de tòs. El sabater s'alsa tirant sapos y culebres per la boca, y un pillet, per raere, está guipant el moment d'aprofitarse de la confusió.

Aquell camastró que veuen vostés, en sombrero de tres picos, el pòden pendre per qui vullguen, hasta per un invàlit de la guerra de la independència. Era una de les figures que mes chòcfeen en la lámina primitiva; pero ara está *desarmat*: El lletreret de la estampa tampòc es lo que debia ser.

Finalment, el *cheroglífic*, també *muti'at*, que hià un poquet mes amunt, vòl dir:

LA LLEY DEL EMBUT.

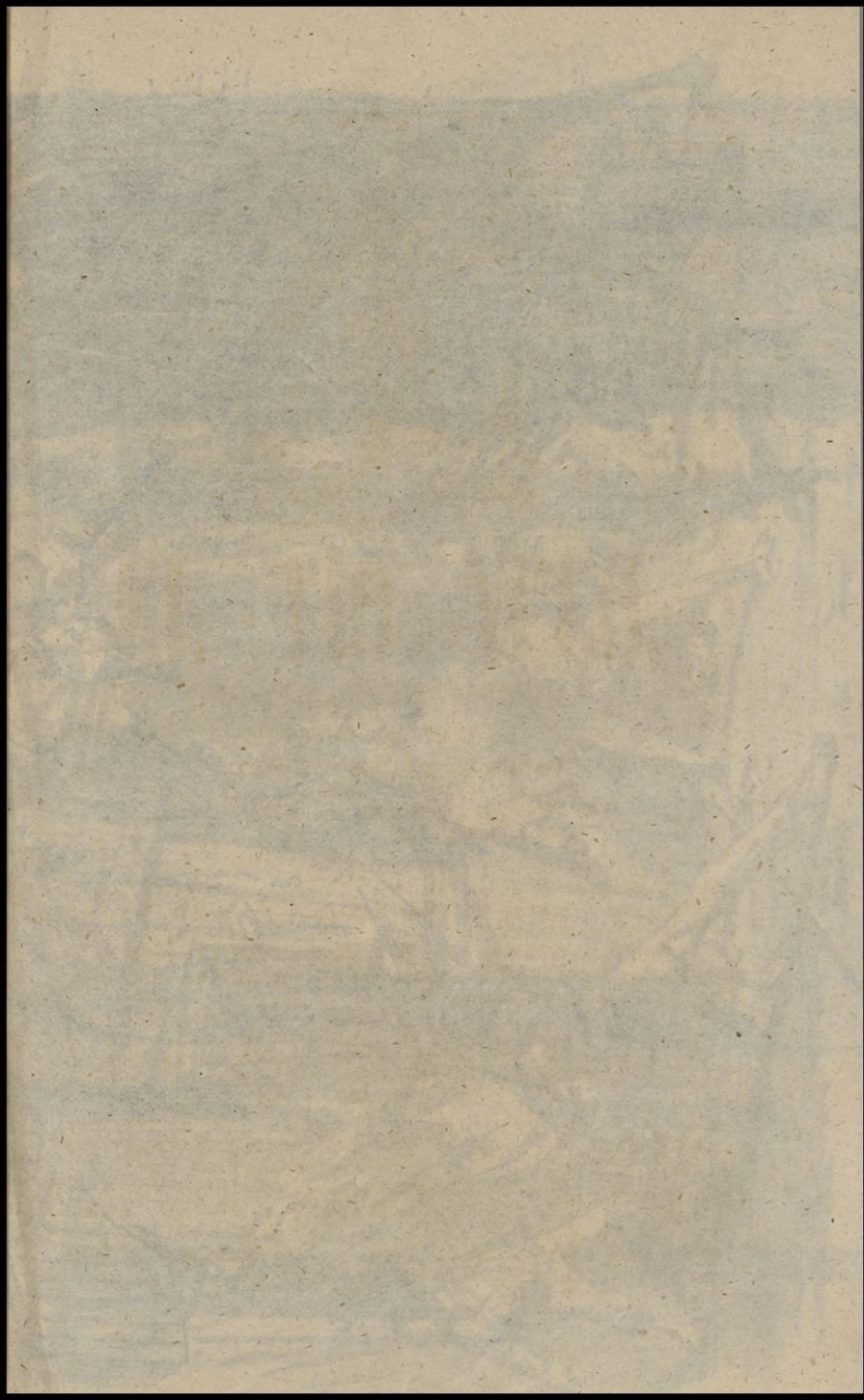
Eixe gloriós monument
deu guardarse en un museu,
p'admiració y pa recreo
de la venidera chent.

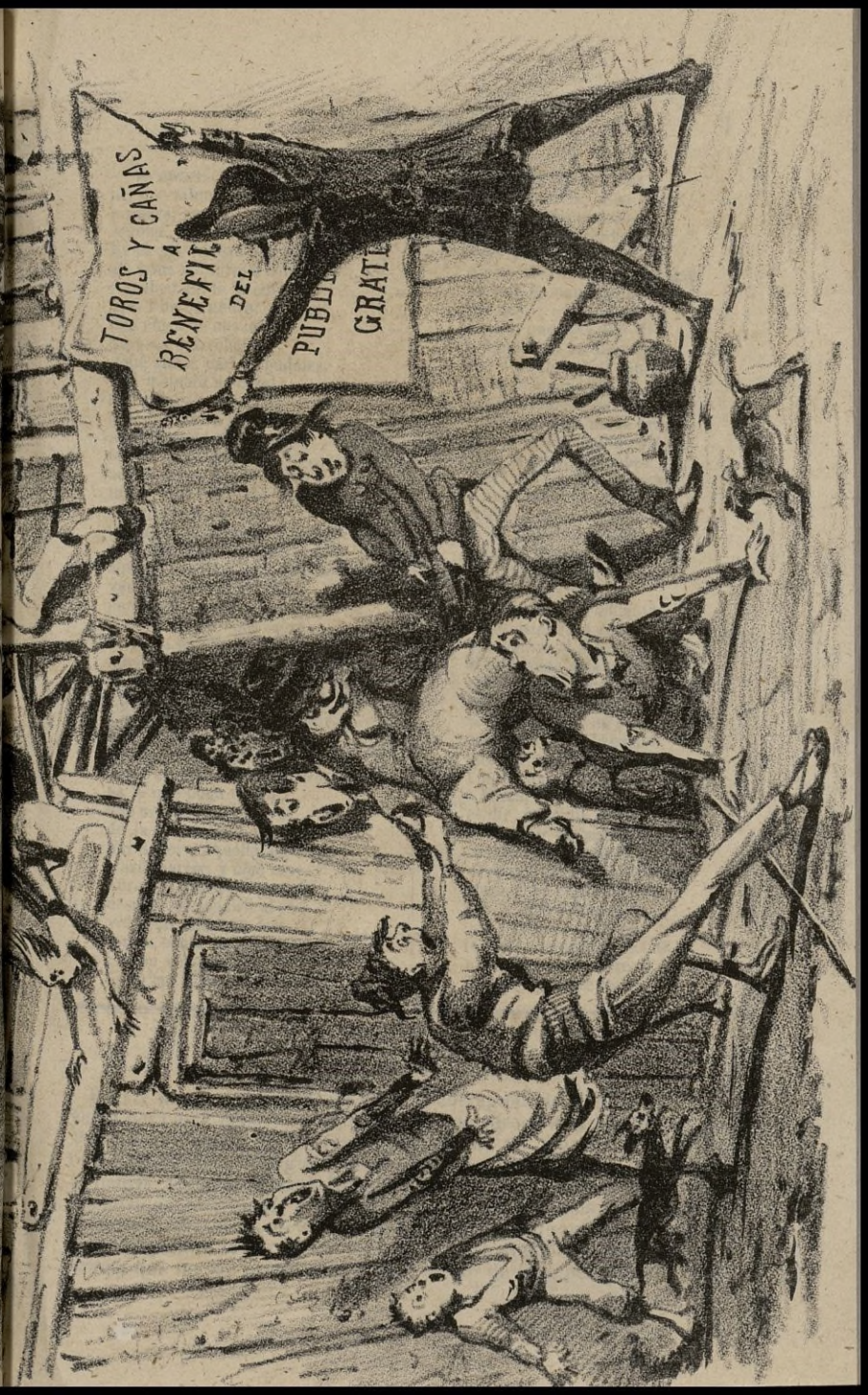
MOLTES GRASIES. El señor Balader ha tingut la amabilitat d'enviarme un eixemplar de la seua aplaudida comedia *Al sá y al plá*, acompanyat de la següent incheniosa quintilla, en contestació al suelto c'aparegué en el número pasat d'este periódic, baix el títul de *Yo en vullc una*, y que, dit siga de pas, no tenia la intensió de *recordarli* res al señor Balader. La quintilla diu aixina:

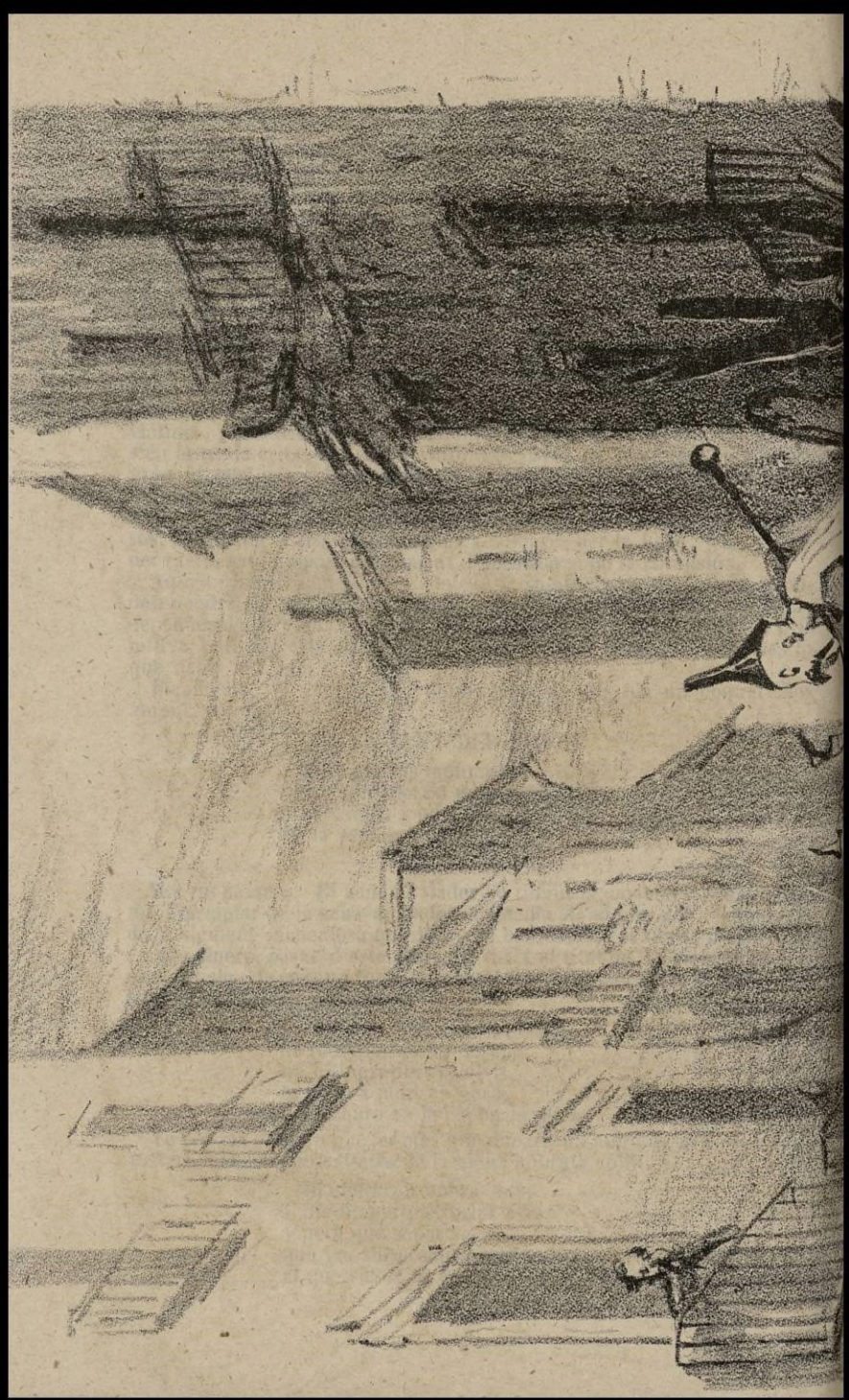
«Lo d'en *vullc una*, té trasa
de recordarme un descuit:
no es ingratitut ni olvíl,
la tenia á punt en casa;
li hu chure en la má en lo pit.»

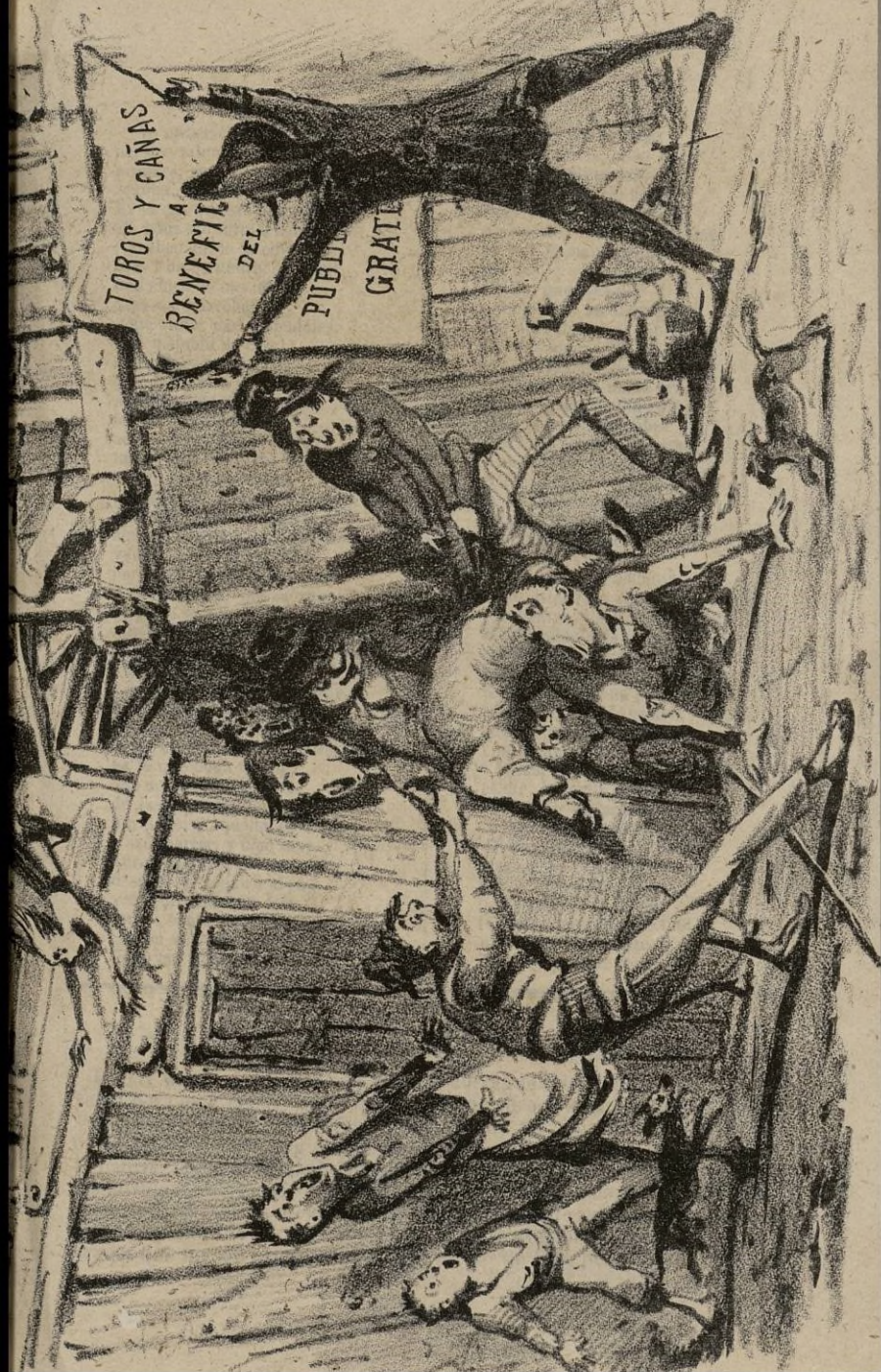
Yo per má part no puc fer mes que donarli de gracias y contestarli á la seua en est'atra de la meua pobreta collita:

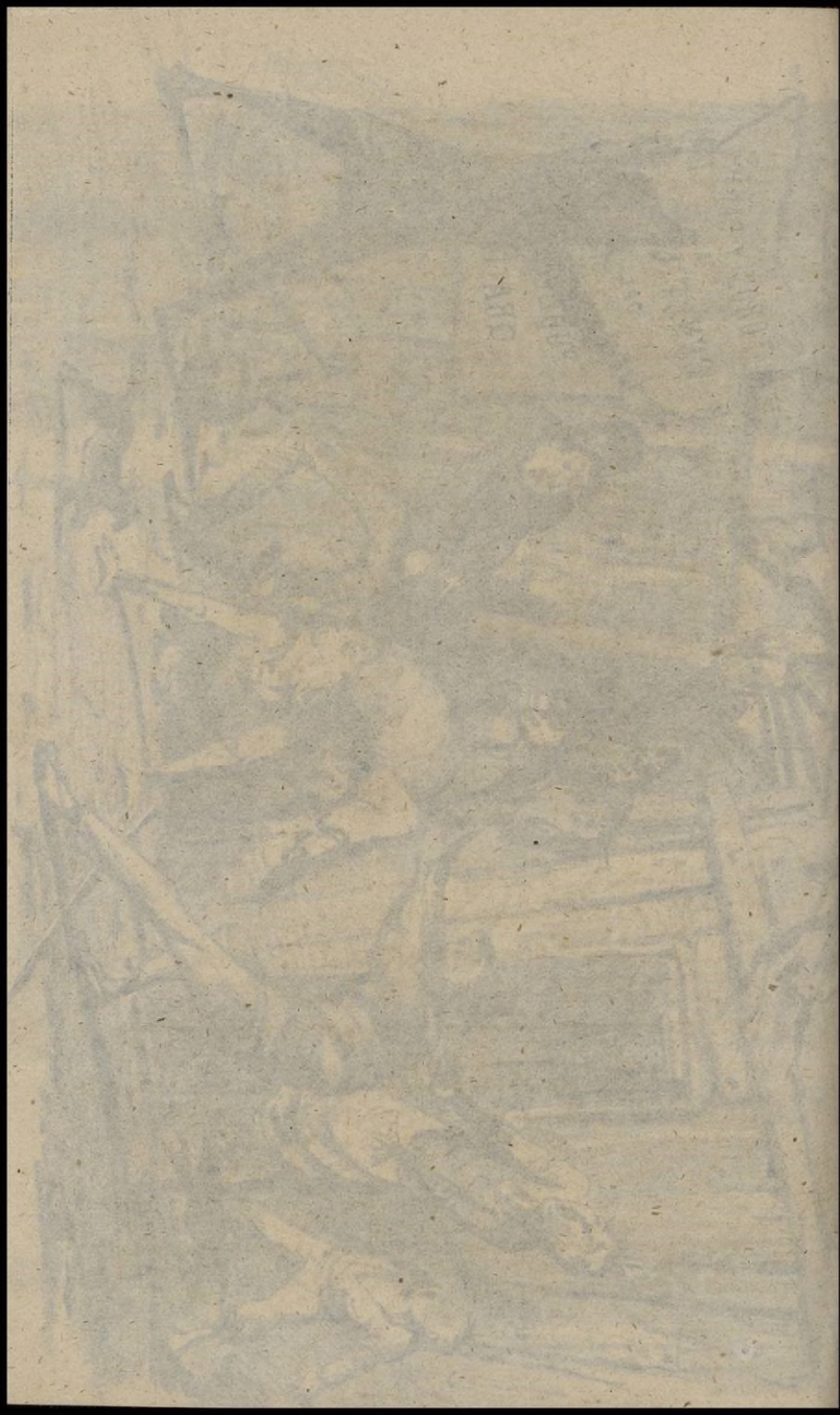
El churar de sòbra está;
li hu dic perque dirliu dec,
y pera que sapia ya
que yo, sinse churar, erec
al que viu *al sá y al plá*.

No mereixc perdó, señores,
per dos rahons principals:
primera, per ser un tonto;
segona, per informal.
Es el cas qu'este dumenche
als hòus me torni à color:
y ¿saben qui te la culpa?
¿qui l'ha de tindre? ¿caram!
una chica en uns ullets,
capasos d'arrebatar.
¿Qué galtes mes palpuetes,
qué boqueta de coral
tan chiqueta! pareixia
que no l'havia ubèrt may.
Aquell moño d'asabache,
tot éll acaragolat;
aquell front, aquell coller
tan fi, tan redó, tan blanc;
aquell coset de nineta,
que seria à tot tirar
com un rollet d'à diner;
aquella sandunga.... ¡ay, ay!
vamos, pensaro no vullc,
perque'em vach à costipar.
No tan sòls à vore *cabres*
se podia en ella anar,
sino à vore, ¿qué diré?
cuansevòl còsa, el Mercat,
l'òbra de les Plateries,
y hasta els delíns condenats,
que de Valensia fan burla,
be, *c'atres* també la fan.
Y así els diré entre paréntesis,
pa lo que puga tronar,
que no vach à dirlos res
de lo qu'en els hòus pasá;
húi es tot p'aquella paloma,
c'asó mereix, y *algo mas*.
Tornant, pues, à lo que dia,
despues de seguirli el pas,
y d'estar *dale* que *dale*
tota la santa vesprà,
¿saben vostés qué traguí?
lo qu'em valdrà este romans.

Li dia, es fea la sorda;
probí à tocarla, ¿Sen Blay!
sinse dir una paraula
m'anaba ya à confirmar.
Pero yo, que soc filòsofo,
d'eixos de l'hòrta ó del camp,
en tota la meua calma
me posi à reflexionar:
La flòr que mes olor tira,
c'òmpli mes en totes parts;
flòr c'al obrirse el capoll,
en la primera alborà,
el seu aromàtic bàlsem
trasendix d'un mòdo gran:
eixa flòr, que se diu *rosa*,
y en el seu nòm sòbra ya,
sobre ser tan fina, punchia,
y al tocarla, pòt fer mal.
¿Qué estrañ es c'aquella *flòr*,
la dels ullets selestials,
capollet tendre, olorós,
y sumament delicat,
al tocarla es resistira
alteràntseli el semblant?
Fetes estes reflexions,
y habentse el sòl amagat,
al estruendo dels *cuets*
aquell cuadro es trasformá.
La *flòr* desaparegué;
yo em quedí en un pam de nas;
me distraquí en lo castell,
que per sèrt fon còsa gran,
y m'en ani cúa en rabo
à buscar la realitat,
es dir, à omplir la bartòia
y à dormir en acabant.
Si dita chica ó paloma
vòl pagarme el pòc treball
c'asó m'ha costat de fer,
pòc li vach à demanar:
que s'enrecòrde de mí
tòts els dumenches de l'añ,
no molt matí ni entre el dia,
sinos despues de sopar.

PALOS.

PAREIX MENTRA. Segons se ven, la correguda de hòus c'havia projectá pera este mes, y en la que tenia que torechar el sélebre *Gordito*, s'ha tornat aigua. Molt nos estraña el que no s'hacha dut à efecte, cuant en ella es ben segur que no haguera segut fluixa la ganància que li hauria reportat al Sant Hospital, ateses les moltes ganes que tenen els afisionats de tornar à vore en la plasa de Valensia à aquell acreditat torero. Nosatros no sabem sèrts els mòtius que puguen haber hagut pera suspendre la correguda mencioná; pero si son els que nos han dit, creem que no son pròu poderosos, y en cas de sero pera alguns dels si-

ñors que compònen la Chunta, se debien haber vensut, molt mes cuant per tontes cuestions se li acarrea un perchuí considerable á tan piadós establiment.

QUE SE FASA. Estém molt conformes en el comunicat insèrt el divèndres últim en el nòstre apresiable colega *L'Opinió* referent als carruachos, menos en lo de qu'entren-tots per el portal de la Mar, pues això, si be es veritat que seria convenient en cuanseylò atra época del añ, en la c'anem á atravesar, no, per la molta aflluència de chent c'acudix á dit portal, per lo que nosatros creem qu'el remey seria pichor que la enfermetat. Lo que se debía fer pera evitar tot asò, es utilizar la tersera pòrta en el del Real, ó siga la de la banda del mur, fent una asera d'adoquins desde la paret d'enfront hasta el anden del pònt, com está en l'atra banda, y aixina la chent d'á pèu podria pendre la dreta á la eixida de la entrá, y no estaria, com ara, esposá á morir atropellá. Esperem qu'el señor Alcalde fasa lo que se li demana.

¡YA ESCAMPA! Air s'escomensá á llevar un tròs d'empalisá d'una de les òbres del carrer de les Plateries, qu'está enfront de la sélebre y may ben ponderá òbra que tant de ruido está movent. Primer s'acabarrán per complet aquelles que se resoldrá en la última lo que s'ha de fer. ¡Qué no s'observará be el Reglament de polisía urbana!

Y TE RAHÓ. Se nos ha asegurát com á còsa sèrta, qu'el chagant Chitano li ha dirichit una sentida esposisió al señor Alcalde suplicantli que li consedixca lliensia pera quedarse tancat en casa el dia del Còrpus, alegant pera alcansar esta grasia el poderosíssim motiu de que patix de callos, y que li será imposible el poder pasar per lo Mercat sinse renegar del dia qu'el feren. Din ademés que si no se li consedix lo que demana y el fan eixir á la fòrsa, que té churat no ballar en tota la vòlta y c'anirà mes sério qu'*Escaravat* cuant va paránt el sòl. Nosatros creem que la rahó li salta per dalt del cap.

Y será un solemne moixo
si al cap aplega á sedir,
pues com ixca, ya pòt dir
que s'en torna á casa coixo.

GASPACHOS TELEGRAFICS.

Servisi particular de EL TIO NELO.

Rom-à l'hòra de mirarse les puses.—Así s'ha deixat caure una maná de còrps que dona pòr. El pa pa-reix c'ha puchat, y com es natural, se desicha c'abaixe.

Vara-en-cruz, al eixir la lluna.—Els escolans están per así d'enhòrabòna á causa de la molta faena que tenen, pues entre les àguiles y les febres no tenen pròu mans pera agarrar caragòls.

Tuétano.—De nòu mesos á esta part se reproduixen así les mòres d'una manera prodichiosa. Segons se veu, ha produít bòn efecte el empèlt de les moreres espanyòles.

Por todo lo que precede:

El Editor responsable,—JUAN GUIX.

VALENCIA.—1862.

IMPRENTA DE JOSE MARIA AYOLDI.